N° 27. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

DINGSDAG 2 JULIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den [illegible] Junij.

Aan het slot der zitting van gisteren, heeft de kamer der afgevaardigden de laatste artikelen van het wetsontwerp betrekkelijk den Noordelijken spoorweg behandeld, en vervolgens het geheele ontwerp bij geheime stemming met 227 tegen 42 stemmen aangenomen. Intusschen hebben de besluiten der kamer bij de behandeling dezer wet weder veel tegenstrijdigs opgeleverd. Na den vorigen dag te hebben besloten, dat de questie van exploitatie voor de groote spoorweglijnen naar het noorden, tot het volgende jaar onbeslist zou blijven, heeft zij gisteren goedgevonden, aan eene engelsche maatschappij de concessie te verleenen van den weg naar Amiens naar Boulogne, gedurende een tijdvak van 99 jaren, zonder subventie. In een artikel dat heden het *Journal des Débats* over de jongste handelingen der kamer ten deze houdt, verklaart dit blad dan ook, dat de questie der lange of korte concessie van exploitatie aan compagnieën te verleenen, zoo voor den noorder spoorweg als voor dien naar Lyon, hoeveel daarover in de kamer ook reeds gediscussieerd is, nog altijd onzeker blijft, en de beslissing daarvan slechts uitgesteld is. De arbeid zelf zou er intusschen niet onder lijden, als zijnde het gouvernement geautoriseerd, om de rails op de zijtakken, welker aanleg thans beslist is, te leggen en de aangelegde wegen voorloopig te exploiteren.

— Heden is in de kamer der pairs de discussie geopend over den ijzeren spoorweg van Orleans naar Vierzon.

— Bij de pairs heeft de graaf *Portalis* de lofrede op wijlen den baron *Mounier* gehouden; vervolgens heeft deze kamer [illegible]

— Men verzekert [illegible] het middelbaar onderwijs den 6den of 8sten Julij gereed hebben.

— In den tuin der Tuileriën worden thans opgravingen in een put gedaan, welke met een planken beschot afgeschoten is. Daar deze werkzaamheden des nachts worden voortgezet, zoo verspreidt men, dat aldaar een schat zou verborgen liggen van diamanten en goud, welke *Lodewijk XVI* in de laatste jaren zijner regering er had doen verbergen, en waarvan men nu de regte plaats ontdekt had. Men wil zich versterkt vinden in dit gevoelen, omdat eenige personen van het hof bij deze opgravingen tegenwoordig zijn.

— De zittingen van het hof van assises van het Seine-departement trekken thans bijzonder de aandacht en den toeloop der belangstellenden. De zaak wordt er behandeld van den moord op den 15den Januarij jl. te Pontoise op den bankier *Donon-Cadot* gepleegd, welke met vele belangrijke omstandigheden schijnt gepaard te zijn geweest.

— Van de zijde der Fransche regering is thans het ambtsberigt van den maarschalk *Bugeaud* openbaar gemaakt wegens het gevecht, dat den 15den Junij tusschen de Franschen en Maroccanen heeft plaats gehad. Het is van den volgenden dag uit de fransche legerplaats Lalla Maghania gedagteekend, en behelst hoofdzakelijk, dat er op eene vooraf bepaalde plaats een mondgesprek tusschen den Franschen generaal *Bedeau* en den bevelhebber van het Maroccaansche leger is gehouden; dat de laatstgenoemde zich door 4500 ruiters en 600 voetknechten had laten vergezellen, en dat deze benden weldra vuur hebben gegeven op de Fransche onderhandelaars, en later op de Fransche troepen, ten bedrage van 4 bataillons en eene bende ruiters, die den generaal *Bedeau* vergezelden, maar op eenen eerbiedigen afstand waren gebleven. Het mondgesprek is daarop gestaakt; de maarschalk heeft zich in persoon naar de plaats van het gevecht begeven, en op de trouwelooze Maroccanen doen aanvallen, die een geducht verlies hebben geleden en 300 dooden op het slagveld hebben achtergelaten. De maarschalk erkent aan zijne zijde onder anderen het verlies van twee kapiteins, die gesneuveld zijn. Hij meent, dat het geleverde gevecht een goeden indruk op de Arabieren zal maken, die de geregelde ruiterij van den Keizer van Marocco voor onoverwinnelijk hielden.

Een ministerieel blad deelt [illegible] mede:

» In zijn mondgesprek met *El-Gendouz*, bevelhebber der krijgsmagt van den keizer *Abd-el-Rhaman*, verlangde de generaal *Bedeau*, in Frankrijks naam, dat *Abd-el-Kader* van het Maroccaansche grondgebied zou verdreven of wel genoodzaakt worden om aldaar als eenvoudig burger te leven, mits hij dan de benden ruiters en voetknechten, die hij nog met zich voert, ontbond, en zich in eene door den Keizer aan te wijzen Maroccaansche stad aan gene zijde van den Atlas vestigde. Hij vorderde verder, dat de korpsen, bestaande uit door de Maroccaansche volksstammen geleverde manschappen, wierden ontbonden, en dezen naar hunne woonplaatsen teruggezonden; en eindelijk, dat de geregelde troepen des Keizers, die thans op de grenzen staan, zouden gebruikt worden om te midden dier stammen de rust te herstellen, en *Abd-el-Kader* van daar te verdrijven. *El-Gendouz*, de regtvaardigheid en gematigdheid dezer vorderingen niet kunnende weêrspreken, bragt het vraagstuk der grensscheiding te berde, en verlangde dat de Fransche troepen naar den regter oever der Tafna zouden terugtrekken. Er werd hem geantwoord, dat het de eerste keer was na de verovering van Algiers, dat eene dergelijke vordering van de zijde van Marocco gedaan werd, en dat overigens dit vraagstuk der grensscheiding langs diplomatieke wegen in het minnelijke behandeld kon worden, even als zulks met de regering van Tunis geschied was.

» Gedurende deze woordenwisselingen heerschte er groote gisting onder de Maroccaansche troepen. De handlangers van *Abd-el-Kader*, die [illegible] van geheel het aangrenzend grondgebied, dat zij het hoofd van *Abd-el-Kader* vorderden, en den Keizer, tot prijs van dat hoofd, zooveel gouden pistolen aanboden, als een kameel dragen kon. De welbekende gierigheid van hunnen vorst en de woestheid van de Muzelmansche zeden gaven aan dit gedrogtelijk verzinsel veel schijn van waarheid.

» De conferentie had een half uur geduurd, toen men bemerkte dat de Maroccanen zich in beweging stelden om de fransche troepen te omsingelen. *El-Gendouz* heeft blijkbaar aan dit verraad geen deel genomen, want hij beijverde zich zijne troepen in bedwang te houden; maar het blijkt uit het rapport van den maarschalk *Bugeaud*, dat de lijfwacht zelve van den Keizer, die 2,500 ruiters sterk is en de voorname kracht van het verzamelde leger uitmaakt, zich het meest geneigd heeft getoond tot het schenden van het regt der volken, een regt, dat deze barbaren zelven zeer wel kennen. Het was er niet verre af, dat hun verraad ons duur te staan zou zijn gekomen. Het klein gedeelte onzer troepen, dat zich op de plaats bevond, waar de conferentie gehouden werd, overvallen door eene overmagt van 4,500 ruiters der lijfwacht en van de volksstammen, begon te wijken, toen de maarschalk *Bugeaud* met versterking te hulp kwam. Het is gemakkelijk zich een denkbeeld te maken van het terrein, waar het gevecht voorviel. Op eenigen afstand van de legerplaats van Maghania, en wel ter regter zijde daarvan, loopt de beek Oued-Mouilah, en door de vallei daarvan daalde de linker vleugel van het vijandelijke leger, zonder bemerkt te worden, af, met het doel, om onzen soldaten, verrast en verschrikt door zulk een onverwacht verraad, den aftogt naar hunne legerplaats af te snijden. Het is in deze vallei, dat de maarschalk *Bugeaud* zijne ruiters op de Maroccanen heeft laten inrennen en zij het grootste verlies geleden hebben. Het was, zoo als men dit in de oorlogstaal [illegible], een korps dat in zijnen sluipenden marsch op heeter [illegible] trapt en afgesneden wordt. De maarschalk schijnt bij deze [illegible] heid, zoo als altijd, met even veel beleid als vastberadenheid te zijn gegaan.

» Voortdurend worden er uit *Algiers* naar [illegible] troepen ter versterking afgezonden. Een [illegible] regement is den 19den te Oran aangekomen. [illegible] van dat regement zou naar Tenez [illegible], tot versterking van de leger-

plaats van Orleansville. Men spreekt er van om de kust en het eilandje Ghazouna, aan den mond der rivier Nedroma, op de uiterste grens van Marocco, op eene militaire wijs te bezetten.

Het schandelijke verraad der Maroccaansche troepen en het gevecht van den 15den Junij hebben de bestaande moeijelijkheid in zekeren zin onoplosbaar gemaakt. Men houdt er zich altijd van overtuigd, dat alles tegen den wil des Keizers geschied is; maar wanneer zijne eigene lijfwacht, in plaats van ongeregelde troepen te bedwingen, zich voorwaarts werpt, waartoe kunnen dan de verzekeringen en beloften van eenen vorst dienen, die niet meer meester is in zijn eigen rijk en wiens troepen voortaan alleen gehoor geven aan de inblazingen van den eerzuchtigen *Abd-elKader*."

Te Toulon liep het gerucht, dat *Abd-el-Kader*, aan het hoofd van 1500 ruiters, op het aan de Franschen onderworpen gebied was doorgedrongen, en een der met hen bevriende stammen, dien der Borgias, had gebrandschat. Volgens een ander gerucht zou *Abd-el-Kader* door den Keizer tot Kalifa van het oostelijk gedeelte van zijn rijk benoemd [illegible]

Kort na het uitloopen van het smaldeel van den Prins *van Joinville* uit Toulon, zijn twee der daartoe behoorende stoomschepen tegen elkander aangevaren. Een daarvan, de *Euphrate*, is weder in Toulon moeten binnenvallen.

De *Sentinelle de la Marine* van Toulon geeft het volgend berigt: "Men verzekert, naar aanleiding der jongst uit Afrika ontvangen tijdingen, dat de scheepsdivisie van den schout-bij-nacht *Parseval Deschênes* last bekomen had zich naar de wateren van Tanger te begeven. Deze afdeeling zou den 23sten aldaar aangekomen zijn, bestaande uit de schepen *Ocean*, *Inflexible*, *Neptune* en *Marengo*."

De Madridsche courant van den 22sten behelst een drietal decreten, bij twee van welke de koning van Zweden, *Oscar*, en de hertog *Leopold* van Calabrie, troonerfgenaam van het koningrijk der Beide Sicilien, met den ridderorde van het Gulden Vlies worden beschonken; het derde verleent de teekenen van de orde der adellijke dames aan *Maria Louisa*, aan de koningin der Beide Sicilien.

Het dagblad van Havre deelt berigten mede uit Port-au-Prince, van den 24sten Mei, omtrent den toestand van St. Domingo, die gunstiger luiden dan die onlangs over Engeland ontvangen werden. Luidens dezelve, heerschte thans rust in de stad, de gemoederen werden bedaarder en men begon eenig vertrouwen te krijgen in het gouvernement van den generaal *Guerrier*. *Hérard* had zich onderworpen, en men wilde zich overtuigd houden dat de onlusten in het overig gedeelte van het eiland spoedig zouden ten einde komen. Te Port-au-Prince werden de blanken niet in 't minste verontrust. De fransche vaartuigen ontscheepten er hunne ladingen en de handel, die gewonen loop hernomen.

Ter beurze van heden (29 Junij) waren genoteerd: 5 pCt. 122,30; 3 pCt. 82,05; Nap. 99,10; Spanje 30¾; 3 pCt. 34¾; Rom. Inl. 104.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten Junij.

In de Hamburgsche couranten leest men:

"Den 17den dezer bragt eene Engelsche stoomboot het lijk van een' Hannoversch kabinets-koerier aan land mede. Hij had zich, op zijne terugreis van Londen naar Hannover, tusschen hier en Stade van het leven beroofd; waarom? dit is nog niet bekend, doch vermoedelijk om gewigtige redenen, daar reeds voor zijne aankomst een bevel tot gevangenneming van zijnen persoon was uitgevaardigd. Hij had zich den hals afgesneden."

— Van de Italiaansche grenzen schrijft men, onder dagteekening van den 17, het volgende:

"Gisteren is uit Corfu te Triëst de tijding ontvangen, en dadelijk per courier verder naar Weenen gezonden, dat de sedert eenigen tijd op Corfu verzamelde Italiaansche vlugtelingen, omstreeks 40 in getal, waaronder de uitgewekene Oostenrijksche zeeofficieren *D. Moro* en de gebroeders *Bandiera*, zich, in den nacht van den 12 op den 13, op een gehuurd vaartuig (of het een Napelsch of Romeinsch schip is, blijkt nog niet) ingescheept hebben, ten einde op eenig punt van Italie eene landing te bewerkstelligen. Zij hebben, zoo ver de loop van het schip kon worden nagegaan, hunne rigting naar de kusten van Calabrie genomen."

En onder dagteekening van den 18 wordt het volgende geschreven:

"De Pauselijke regering heeft in de laatste dagen aan de kabinetten van Weenen, Parijs en Londen een memorandum gezonden, waarin zij zich in het breede verdedigt tegen de beschuldiging, alsof eene gebrekkige wijs van bestuur, van den Kerkelijken Staat de oorzaak zou wezen van de voortdurende onlusten in denzelven, en met daadzaken tracht te bewijzen, dat de Pauselijke regering met het invoeren van doelmatige hervormingen tegenover geen' Staat van Europa achterlijk is gebleven, en bovendien het ernstig voornemen heeft, op den weg van veranderingen, naar de behoefte van den tijd voort te gaan.

"Omtrent de te Corfu ingescheepte Italiaansche zaamgezworenen heeft men geene nadere berigten. Hun voornemen tegen eenig landingspunt in Italie schijnt, ten gevolge der in de laatste dagen voortdurend geheerscht hebbende tegenwinden, mislukt te zijn."

— Uit Athene schrijft men van het midden der vorige maand:

"Eenige opperbevelhebbers hebben zich tegen het bestaande wezen en zijn in opstand gekomen. Den 8. dezer werd aan de troepen bij een dagbevel bekend gemaakt, dat de generaal *Th. Grivas* geweigerd had naar de hoofdstad te komen, en zich als een rustverstoorder aan het bestuur moest worden uitgeleverd. Verscheidene andere opperofficieren schijnen in het komplot gewikkeld, en worden vervolgd. De generaal *Rankos* is gevangen binnen gebragt en naar de vesting Vonitza gevoerd. Een geregtshof is te zamen gesteld, om de woelingen van de bevelhebbers te onderzoeken, en de schuldigen, volgens de militaire wetten, te straffen. *Grivas* heeft openlijk den standaard des opstands opgestoken; hij heeft de troepen der regering, onder bevel van den generaal *Stratos*, geslagen, en is tot Karavassara voortgedrongen, alwaar hij met opene armen is ontvangen. Hij heeft zich aldaar verschanst en de omliggende huizen in de asch gelegd. De drie brigaden gendarmen, welke tegen hem afgezonden zijn, hebben zich bij hem gevoegd. *Stratos* heeft zich, na zijne nederlaag, in de vesting Vonitza opgesloten, om aldaar versterking af te wachten. Men heeft heden 300 man lansiers afgezonden, om *Grivas*, die vogelvrij verklaard is, dood of levend over te leveren.

ENGELAND.

LONDEN, den 29sten Junij.

Den 27sten Junij is in het lagerhuis de derde lezing van de wet, waarbij het inkomend regt op de suiker uit vreemde landen en koloniën, waar de voortbrenging niet door slaven geschiedt, doorgegaan. Tot dat einde hebben sommige leden deze wet bestreden, deels op grond dat de Britsche West-Indische koloniën daardoor te veel worden benadeeld, deels ook, omdat zij niet wilden erkennen, dat de Java-suiker, die volgens de wet zal worden ontlast, het gewrocht van vrijen arbeid is.

De zaak van het openen van brieven, op last van het bestuur, blijft de aandacht in en buiten het parlement steeds bezig houden. Men denkt, dat deswege in de volgende zitting een voorstel zal worden gedaan, tot wijziging van het thans bestaande regt. Dit wordt toch nu als geheel buitensporig aangemerkt.

— Waarschijnlijk zal lord *Heydesbury* tot stedehouder van Ierland worden benoemd.

— De bijzondere berigten uit Parijs in onze dagbladen luiden nog al vredelievend, vooral uit het oogpunt der finantiën van Frankrijk, die nu reeds veel door te korten lijden en, bij oorlog, zeer geschokt zouden worden.

— Volgens onze bladen bevindt zich tegenwoordig de volgende britsche scheepsmagt in de Middellandsche Zee: te Maltha, *de Formidable* van 84 stukken, zijnde het vlagschip van den vice-admiraal *Owen*; *de Ceylon*, van 74 stukken, het vlagschip van den schout-bij-nacht *Curtis*; *de Aigle*, van 24 stukken, de stoombooten *Hecla*, *Alecto* en *Acheron*; te Gibraltar, *de Vindictive*, van 50 stukken, *de Scout*, van 18 stukken; de stoombooten *Locust* en *Polyphême*; te Barcelona, de stoomboot *Kéuwa*; te Marseille, de stoomboot *Geyser*; te Corfu, *de Oreste*, van 18 stukken en de stoomboot *Medea*; te Athene, *de Savage*, van 10 stukken, en de stoomboot *Virago*; te Smyrna, *de Rhyle*, van 10 stukken; te Mitylene, *de Belvédère*, van 28 stukken; in de baai van Bisaka, *de Serpent*, van 16 stukken; te Konstantinopel, de stoomboot *Devastation*, en te Beyruth, *de Tyne*, van 28 stukken. In 't geheel 21 bodems, waarvan 10 stoombooten. Deze opgave doet zien, dat Engeland, in geval van onverhoedsche gebeurtenissen in de Middellandsche Zee, spoedig eene vrij aanzienlijke magt bijeen zou hebben.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gec. 99¼; Ned. 2½ pCt. 62⅛; 5 pCt. 100¾; 4 pCt. 95⅝; Col. 13¾; Mexico 5 pCt. 35¼; Portugal 46¾; Spanje 23⅛; Passive 5¼.

BELGIE.

BRUSSEL, den 30sten Junij.

De minister van finantiën heeft bij een berigt in den *Moniteur* bekend gemaakt, overeenkomstig Art. 11 van het koninklijk besluit van 16 Junij 1844, genomen ten gevolge der wet van 22 Maart te voren, dat het geheel bedrag der inschrijving in de leening van 84,656,000 fr., de som bedraagt van 188,125,000 fr. nominale waarde (uitmakende tegen de bepaalde uitgifte van 104 pCt. een kapitaal van ƒ 195,650,000 fr.) hetgeen voor iedere ingeschrevene 1000 fr. een geëvenredigd bedrag geeft van 450 fr.

De koning en koningin begeven zich morgen naar Gent, om er gedurende eenige dagen te verblijven. Verscheidene feesten zullen te dier gelegenheid gegeven worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten Julij.

Heden heeft onze vesting verlaten, den marsch aannemende naar deszelfs nieuwe garnizoensplaats 's Hage, het 3de bataillon van het

gezamenlijke grenadiers en jagers, onder de bevelen van deszelfs gewezen chef, den majoor *Van Geen*, en zulks tot eenig teeken, van de ingezetenen dezer stad, dat gezegd bataillon, gedurende deszelfs herhaald verblijf in onze vesting, en bepaaldelijk dat van het jongste anderhalf jaar, zich de algemeene achting en genegenheid had verworven, zoo door den officieren, door hunnen aangenamen en beschaafden omgang, en de manschappen door het voorbeeldig gedrag van den geheelen troep. Reeds vroegtijdig trok het bataillon de vesting uit, uitgeleid wordende door een groot getal officieren van het overblijvend garnizoen, en door de muzijk van het korps hoornblazers van het 8ste regement infanterie.

— Uit 's Hage schrijft men den 30sten Junij:

»Gisteren is de heer Mr. *Campegius Hermanus Gockinga*, onlangs door Z. M. den Koning tot lid van den Hoogen Raad benoemd, als zoodanig in dat collegie geïnstalleerd.

»Die Raad heeft dezer dagen verworpen het beroep in cassatie, ingesteld door *Jan Kersten* en *Gerrit Kosman*, welke door het provinciaal geregtshof van Gelderland, ter zake van moedwilligen manslag, gepleegd op den commies bij 's Rijks belastingen, *P. H. Staverman*, waren veroordeeld tot de straffe van het zwaaijen van het zwaard over het hoofd en een confinement van acht en tien jaren.

»De Staten van het Groothertogdom Luxemburg zijn den 22 gesloten geworden. De vergadering heeft, alvorens uiteen te gaan, met eenparige stemmen, een adres aan Z. M. den Koning-Groothertog gestemd.

»Naar men verneemt, zal Z. M. den 2 Julij met gevolg de reis derwaarts aannemen.

»Naar men verneemt, is de kunstverzameling van Z. M. den Koning in de laatste dagen vermeerderd met eene voortreffelijke schilderij van den beroemden *Arie Scheffer*, uit Parijs, voorstellende de Wijzen uit het Oosten, die den pasgeboren Christus gaan begroeten."

— De Hoogleeraar *des Amorie van der Hoeven*, vice-president van het *Institut d'Afrique*, heeft in de *Annales* van dat Instituut eenen brief doen opnemen, welke strekt ter afwering van de beschuldiging door het Engelsche blad *Anti Slavery Reporter* tegen het Nederlandsche Bestuur opgeworpen en door genoemde *Annales* overgenomen; welke beschuldiging bevatte: 1°. dat de slavenhandel nog te Elmina gedreven werd even als voor het verdrag van 1814; en 2°. dat de ligting van Afrikanen voor de militaire dienst in Oost-Indië, welke gezegd werd sedert 3 jaren opgehouden te hebben, nog bestaat. Genoemde Hoogleeraar heeft zijne verdediging uit de beste bronnen geput en toont duidelijk de valschheid der beschuldiging aan.

— Men schrijft uit Zwolle: « De op Zondag, den 9 dezer in het oostelijk en zuidoostelijk gedeelte dezer provincie gewoed hebbende hagelslag heeft aanzienlijke schade aangerigt. De oogst van honderden bunders bouwland is vernield, de toestand van een zeer groot aantal huisgezinnen is allertreurigst en het uitzigt donker. Zoowel de opbrengst van den oogst voor dit jaar, als het zaaikoren voor het volgende, is verloren en zeer vele landlieden kunnen dit verlies niet lijden.

« Hoezeer al dadelijk na de ramp, ten gevolge der daartoe gegevene voorschriften, opnemingen van de schaden zijn aangevangen, en daarmede wordt voortgegaan, kan men derzelver juist bedrag nog niet opgeven. Men verneemt echter, dat die schade ongeveer eene tonne gouds zal beloopen.

« Naar men verneemt, zou het voornemen bestaan om, ter leniging van deze ramp, eene provinciale collecte te doen, en worden in die zaak door den heer Staatsraad, Gouverneur, met de hoofden der besturen van de betrokkene gemeenten, de beste maatregelen beraamd, hebbende dezer dagen met vier dier heeren burgemeesters eene conferentie in deze stad plaats gehad.»

— Uit Kampen schrijft men van 27 Junij:

» De tweede Zondag van zomermaand was in eene hooge mate noodlottig voor vele landbouwers in Twenthe, daar hun veel belovende oogst en de bestwassende veldvruchten grootendeels vernield of zeer aanmerkelijk beschadigd werden door eenen hagelslag, derwijze zwaar en verwoestend, dat daarvan hier te lande schier geen voorbeeld bestaat. De lange aanhoudende koude en noordewinden hebben vermoedelijk de bouwstoffen bijeengebragt voor een onweder, dat door plotselinge hitte en drukkende lucht ontstaan, uit den te zaamgeperste dampkring zich moest ontlasten. Schrikkelijk stortten massaas van ijs (want het kon geen hagel heeten) neder en veroorzaakten een geluid als van eenen legertrein, die in ongespoorden draf eenen harden weg passeert. De hagel was meestal hoekig en puntig van gedaante, wij hebben zeer vele steenen gezien ter grootte van een hoender- en sommige van een eenden-ei, die op twee door ons bezochte plaatsen, des avonds ten 7 ure, dus vier uren na het onweder, nog ter hoogte van eene halve nederlandsche el den grond bedekten. Men kan zich daardoor een denkbeeld maken van de ontstane verwoesting. Deze hagelslag heeft voornamelijk de gemeente Lonneker getroffen en bepaaldelijk de buurschappen Dridne, Usselo, Broekheurne en Hutbeek, welke deerlijk zijn geteisterd; terwijl de aangrenzende gemeente Weerselo, Hengelo en Haaksbergen mede veel hebben geleden. De meest beduidende schade is veroorzaakt aan de rogge, die in haren schoonsten wasdom stond en naar eene golvende korenzee geleek, en in minder dan ¼ uur werd vernield en zoodanig, dat nagenoeg niets daarvan overbleef en meer dan 200 bunders verwoest werden. Andere veldvruchten hebben mede veel geleden, maar het voornaamste verlies bestaat in rogge, met dat noodlottig gevolg, dat vele landlieden de eenige bron missen, die hen moest voeden en niet weten, waar zij voor den aanstaanden winter brood zullen vinden. Het is te hopen, dat menschlievende landgenooten de arme boeren in Twenthe zullen te hulp komen; zonder dat zullen vele aan honger en gebrek ter prooi zijn.

— In den namiddag van ll. Maandag, den 24 dezer, hebben ook hevige onweersvlagen in de provincie Groningen gewoed. Uit de gemeente Termunten wordt dienaangaande berigt, dat aldaar, in den avond van dien dag, ongeveer ten 7 ure, een geweldige storm is opgekomen, vergezeld van donderslagen, en eene zware hagelbui, waardoor er op verscheidene plaatsen, als te Lalleweer, Lesterhuis en in de omstreken van het dorp Termunten, groote schade aan de veldvruchten is veroorzaakt. Op verscheidene plaatsen zijn de glazen verbrijzeld, en men herinnert zich bijna niet, ooit aldaar zoodanig zwaar onweder ondervonden te hebben. De wind was in het begin Oost, en sloeg vervolgens plotseling naar het Noorden om. In een ander berigt, gedagteekend Lesterhuis den 26sten Junij, schrijft men het volgende, hetwelk de inzenders zeggen, in geenen deele overdreven te zijn: »Maandag avond jl., omstreeks half 7 uur, kwam uit het Westen een verschrikkelijk onweder opdagen, vergezeld van een' geweldigen wind, en hagelsteenen vielen in zulk eene menigte en van een zwaarte neder, als niemand hier mogt heugen. Bliksem en donder, wind en hagel, hielden onophoudelijk ¾ uurs aan, zoodat de grond egaal 4 oude duimen hoog met hagel bedekt was. In dit gehucht, waar drie plaatsen staan, is al het te veld staande koren genoegzaam geheel door den hagel verpletterd. Van het koolzaad, hetwelk hier in het bijzonder veel belooide, is voor het grootste gedeelte de peul afgeslagen. Veel vee is uit het land geraakt of zat in de slooten. De schade, door het onweder op deze plaats veroorzaakt, durft men gerust op drieduizend gulden schatten. De blijde hoop, van eerlang zijn graan te mogen oogsten, is geheel verijdeld.

»Ook te Woldendorp heeft de hagel veel schade aan de tuinvruchten veroorzaakt en is eene groote menigte glasruiten kort geslagen. Tusschen Woldendorp en Baamsum is het graan ook bijna geheel door den hagel vernield, en eene streek van Griezemunniken klooster is almede door den hagel getroffen. De hagelsteenen waren hoekig, en hadden de dikte van een' knikker. Het zal ongelooflijk voorkomen, en toch is het waarheid, het is nu 36 uren geleden, dat het onweder gewoed heeft, en nog liggen er tusschen de huizen hoopen hagelsteen van een palm hoogte."

Te Tuikwert, nabij Fermsum, is de schuur van de boerenplaats van *P. Siertsema* plotseling ingestort; de zich in die schuur bevindende levende have is, boven verwachting, behouden gebleven. Voorts zijn in die omstreken vele veldvruchten door den zwaren regen en de buitengewoon groote hagelsteenen verpletterd, en moeten zelfs eenige velden, die anders eenen rijken oogst beloofden, geheel worden omgeploegd. Ook zijn er aldaar op onderscheidene plaatsen vele glasruiten door de hagelsteenen gebroken. Te Westerdijkshorn is eene koe doodgeslagen, behoorende aan *A. Lauting* aldaar. Te Bedum, Onderdendam en Winsum heeft het, tusschen 4 en 5 ure, buitengewoon zwaar geregend, met donder en bliksem vergezeld. Groote hagelsteenen en stukken ijs vielen uit de lucht, zoo als men nimmer gezien had. De tuinvruchten zijn deerlijk gehavend geworden, en men zegt, dat de in vollen bloei staande paardenboonen en aardappelen zeer veel geleden hebben, zoodat vele landbouwers groote schade hebben bekomen. Te Schilligeham sloeg de bliksem in een' boom en liep het hoornvee van *C. van Ham* van angst in de gracht van het huis. Het water in de slooten was plotseling 2 à 3 voeten gerezen, en sommige landen stonden geheel onder water; nog den volgenden dag stroomde hetzelve met geweld naar de lage plaatsen. Te Middelstum heeft de bliksem eene schuur, te Onderwierum eenen molen getroffen en denzelven eenigzins beschadigd. Te Oldehove meent men een stuk vuur uit de lucht te hebben zien vallen. Te Ezinge heeft het ontzettend veel geregend.

— Uit Keulen schrijft men van den 26 Junij:

»Te Barmen is den 23sten dezer, in het lokaal der societeit *Tevredenheid* (*Genügsamkeit*), een allerbeklagelijkst ongeluk gebeurd. Sedert eenigen tijd werd, bij wijs van proefneming in de kroonlampen der gezelschaps-zaal draagbaar, zoogenaamd [illegible] gebezigd. Dit gaz wordt uit een groote blikken kan dagelijks in elke der lampen gegoten. Op een warmen achtermiddag was de markeur der societeit hiermede bezig, terwijl twee kinderen van den kastelein, van anderhalf tot drie jaren oud, in den omtrek der tafel speelden. [illegible] keur had een weinig van het gaz, dat [illegible] voorloop en terpentijn bestaat, op de tafel gestort [illegible] der lampen bezig, toen een ander vijftien[illegible] en deze knaap in onvoorzigtige [illegible] lucifer-zwavelstok in brand [illegible] op de tafel staande en reeds met gaz gevolde lampen en breidde zich zoo geweldig uit, dat plotseling de kleederen der

beide kinderen, als ook die der twee oppassers en de op de tafel liggende dagbladen in brand geraakten. Luidkeels schreeuwden de kinders om hulp, maar hadden geene tegenwoordigheid van geest, genoegzaam om iets ter redding te doen. Den kastelein, die op het schreeuwen toeschoot, gelukte het, na eenige pogingen, den brand te blusschen; maar welk een hartverscheurend gezigt voor eenen vader! Zijn jongste kind was allerschrikkelijkst aan geheel het ligchaam, het oudste wel is waar minder, doch nog deerlijk genoeg gebrand, deels gelijk ook die der markeurs. Het jongste kind stierf kort daarna, een der markeurs in den daarop volgenden nacht; het oudste kind hoopte men in het leven te behouden.

— Uit Kleef schrijft men van den 22 Junij:

» Gisteren werd na een driedaagsch regtsgeding voor het hof van assises alhier, de bakker *Peter Jacobs* uit Marienbaum, wegens vergiftiging zijner vrouw, ter dood veroordeeld. Het was eene merkwaardige strafregtzaak, die door de bijzondere omstandigheden, welke haar begeleidden, te meer de publieke belangstelling boeide. Het slagtoffer van den moordenaar was eene 64jarige weduwe, welke hij, zelf eerst 32 jaren oud, omstreeks het midden van verleden jaar had gehuwd, met oogmerk, gelijk thans aan den dag ligt, zich spoedig wederom van haar te ontslaan, opdat hij, hoe eerder hoe beter, erfgenaam van haar vermogen konde worden. Arsenicum, dat hij haar in brandewijn had ingegeven, was daartoe het geschikte middel. Na zesmaandsche rust in het graf werd nu haar lijk opgedolven, en ten gevolge eener geregtelijke verordening op nieuw door alhier gevestigde geneesheeren onderzocht. De daarop gevolgde chemische analyse deed spoedig eene aanmerkelijke hoeveelheid vergif in de maag van het lijk ontdekken, en de zaak nam thans eene andere wending. Men kon haar met de vergiftigings-geschiedenis van Mevr. *Laffarge* vergelijken.

»De voornaamste getuige tegen *Peter Jacobs* was een arme drommel, die vroeger als brievenbesteller aan het postkantoor alhier was aangesteld geweest, doch, om het misbruik van sterken drank verslaafd, uit die bediening was ontslagen. Hier kwam het er op aan, te weten, of de bedelstaf, dien hij had aanvaard, aan zijne geloofwaardigheid konde schadelijk zijn. Maar door een scherp onderzoek naar zijne gedragingen bleek het, dat deze persoon, even min gedurende zijne vroegere aanstelling, als later, toen hij in armoede was gedompeld, ooit eenige ontrouw of schandelijke daad had gepleegd. Zijne uitvoerige en wel zamenhangende verklaring, in de teregtzitting van gisteren, was den aangeklaagde zeer nadeelig, want zij behelsde niets minder, dan dat deze hem, in een oogenblik van zwakheid, de door hem zelven bewerkstelligde vergiftiging zijner vrouw met alle omstandigheden had toevertrouwd.»

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. zaturdag werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 61 drie achtste; 5 pCt. 100 drie zest.; 3 pCt. 75; Amort. Syndic. 4½ pCt. 99 zeven zest.; 3½ pCt. 87⅝; Handelm. 144½; O. Ind. Leening 5 pCt. 100; 4 pCt. 95 5/16; Rusland 107¾; 4 pCt. 90; Certif. Spanje 21 zeven zest.; 3 pCt. te Lond. 34⅝; Passive 5⅛; Uitgest. Coupon 25½; Oostenr. Metall. 109¼; Nap. 93¾; Portugal 2½ pCt. te Lond. 46¼; Braz. 84½; Venezuela 40¾; Mexico 30 drie zest.

Ter AMSTERDAMSCHE EFFECTEN SOCIETEIT, werden gisteren (30 *Junij*) omgezet: Ned. 2½ pCt. 61 vijf zest.; Spanje Onbep. Stukk. 19¼; drie achtste Nominaal; Mexico te Lond. 32.

Te BREDA bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.